

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 120 Lei
Pe jumătate 60 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

Alegerile pentru camerele agricole

— Când se vor ținea acestea alegeri — Cine vor candida? — Luptă mare între opoziție și guvern. —

Se știe, că termenul pentru alegerile camerelor agricole a fost statorit pentru ziua de 25 August, anul curgător. Ar trebui să se aleagă în acele camere oameni, cari se pricep în ale agriculturii și cari au la inimă interesele țărăniei, fără nici o întrebare de partid, ori de crezuri politice. La început se părea, că așa se va întâmpla, dar se spune că guvernul ar fi dat ordin prefectilor să aleagă lista partidului liberal, în care să fie numai oameni de ai puterii.

Văzând partidele din opoziție, adevăratul partid național și cel țărănesc, acum unite într-o tovarășie, că guvernul vrea să aleagă numai oameni de ai săi, au pus și ei pretutindenea candidați de ai lor și astfel se va desfășura o luptă mare la alegeri.

Iată de altfel comunicatul Partidului Național, dat în privința alegerilor:

Alegerea celor 17 membri pentru Camerele de agricultură se va ținea în ziua de 25 August 1925, »cu scrutin pe listă pentru tot județul, la reședința fiecărei judecătorei».

Adevăratul partid care voeste să-și pună candidații săi, îi va prezenta pe o singură listă pe toți 17 și cu această listă se va vota în întreg județul, și se va îngriji, ca în lista statorită să nu se facă nici o schimbare, căoi »lista care va cuprinde stergeri, adăugiri, sau înlocuiri de nume, va fi declarată anulată». »Alegerea se face într-o singură zi, începând la 8 oare dimineața și terminându-se la 6 oare seara, cu întrerupe între oarele 12—2. Dacă la oara 6 vor mai fi alegători, se va continua până la oara 8, când se va închide. »Candidații de pe fiecare listă vor putea să desemneze judecătorei câte 2 delegați pentru lista lor».

Această dispoziție va trebui bine explicată marelui nostru public, care nu e obișnuit cu listă și buletin.

Lista este grupul celor 17 candidați, cari sunt designați spre a fi aleși din partea unui partid. Așa de pildă vor fi: lista partidului național—țărănesc, a partidului liberal, a part. poporului, etc.

Aceste liste toate vor fi pe un singur buletin, ori cum îi zicem noi, pe o singură fișă și votarea se va face prin aplicarea stampilei pe lista ce alegătorul voieste a vota.

Ce stampilă va fi aceasta? Iată ce spune legea:

»Alegătorul intrând în camera de vot, va primi din mâna judecătorului buletinul de vot precum și o stampilă».

Aici, în camera de vot, »apasă stampila pe lista pe care voeste să o voteze, — îndoiaie buletinul în 4 și îl predă judecătorului pentru a fi introdus în urnă».

Lista celor 17 candidați pentru județ se va depune la președintele tribunalului cu 8 zile libere înainte de alegere, în cazul de față cel mai târziu până la 17 Aug. a. c. și va purta semnul »coasa și secera» care se va imprima în dreptul listei respective, și care este semnul partidului național.

»Lista se depune la președintele tribunalului cu o petiție semnată de cel puțin 20 alegători și se depune totodată și costul imprimării buletinelor de vot precum și 1000 lei de fiecare candidat, în folosul Camerei de agricultură, sumă care nu se restituie, oricare ar fi rezultatul alegerii».

Toți membrii partidului nostru și mai cu seamă conducătorii, sunt rugați, ca să cunoască bine această dispoziție, să se intereseze și să conlucreze la pregătirea acestor alegeri, indiferent dacă este alegător ori nu, — ori va fi candidat ori nu, — să dea deslușirile necesare celor ce li-se adresează, să facă propagandă în sânul poporului și să-i facă cunoscută aceasta mișcare și să-i trezească interesul față de ea.

E de dorit ca nimeni să nu se sustragă din această campanie electorală pe motiv că nu-i alegător, ori nu e candidat, de oarece e vorba de interesul partidului și a instituției.

Intellectualii și conducătorii alegătorilor au o mare datorie, de a-i pregăti pe aceștia să voteze lista »coasa și secera» și nu persoane, — să voteze lista partidului întregă, acest sistem de votare fiind acum introdus pentru prima dată.

Condamnările la moarte în Bulgaria. De când cu atentatul împotriva catedralei din Sofia, tribunalele din Bulgaria nu mai încetează cu condamnările la moarte în Bulgaria. În săptămâna din urmă au fost condamnați la moarte 17 oameni, în orașul Sumen se începe zilele aceste condamnarea la moarte alor 300 de persoane, iar la Târnova vor avea să stea înaintea judecătorilor nu mai puțin 500 de inși. La acest proces vor fi numai peste 1000 de martori.

DE PRIN SATE.

Nedeia din Vulcan.

Obicinuita »Nedeie» din Vulcan, aranjată de către biserica unită, la poalele munților, an de an ia proporții tot mai înalțătoare.

În frumoasa zi de 5 Iulie o mulțime de oameni din toate păturile mănecau grăbiți spre biserică, de unde după terminarea sf. liturghii se face plecarea cu o procesiune impozantă.

După aranjarea mulțimii înaintea bisericii îmbrăcați în ornate pornești din biserică preoții: dl N. Zugrav, canonic, delegatul episcopiei, pâr. I. Traian din Isroni, pâr. A. Suci din loc și diaconul Petru Berinde. În urma preoților se postează corul bisericii și se pornește mulțimea pătrunsă de frumuseța cântărilor religioase ale orchestrei și corului, cari ne petrec până în capăt. După o astfel de călătorie ajungem la crucea »Sfântul Pavel» ridicată acolo încă în anul 1921 cu ocaziunea primei nedeie din Vulcan. La un altar pregătit mai înainte spre acest scop se începe serviciul divin în mijlocul codrului, care a impresionat adânc pe toți ceice încunjurau acest altar. Cu predica bună, ce a rostit-o pâr. Traian, se termină slujbele religioase și se începe o petrecere atât de veselă și frumoasă, ca și care rar se poate vedea și aici pe Valea Jiului.

Prima horă se compune din intelectualii din loc și jur împreună cu muncitorii minierii, țărani din Vulcan, Isroni, Coroești și Paroșeni cari mai apoi se separează, făcând fiecare sat jocul său.

Pe unii îi distrag dansurile, pe alții cântările corului, unii ascultă muzica, alții flucrul, cei mulți se veselesc pe lângă diferitele jocuri sociale aranjate de corul bisericii.

Cătră apus de soare începe a răsuna codrul de cântecele celor ce pe diferitele poteci pornește cătră casă, ducând cu ei îndestulirea și recunoștința față de cei ce le-au făcut, că într-o singură zi să poată vedea și auzi atâtea lucruri mărețe și frumoase.

Se cuvine laudă aranjierilor din Vulcan, venerabilului canonic N. Zugrav, preoților din jur, inteligenței din Lupeni, căci au stăruit până acolo cu scopul curat de a încălzi și ridica sufletul poporului din Valea Jiului, adunat într-o masă atât de puternică în acest loc. E. S.

Vești despre furtuni.

Vă aducem la cunoștință trista soartă, pe care a avut-o o parte din comunele județului Făgăraș și de care n'a scăpat nici comuna noastră, Bucium. Luni, în 6 Iulie 1925, pe la orele două, o groaznică furtună urmată de grindină a stricat total semănăturile, zarzavatul, acoperișurile edificiilor și o mulțime de animale de prin pădure și chiar și paseri. Oamenii cari se găseau pe câmp au fost greu răniți.

A durat această grindină cumplită 10 minute. Greutatea unui fir a fost între 100—120 gr. Pagubele comunei noastre, socotite de cei în drept se urcă la suma de peste 14 mil. lei.

În ziua de 10 Iulie c. comuna a fost inspectată de dl primministru Ionel Brătianu, dl prefect de Făgăraș Radovici și de dl primpretor Langa. Ioan Rodacea, cl. VII norm.

Maica Preacurată.

Al treilea lucru, pentru care ne hulesc pocăiții și fără de care nu poate fi o casă românească, este cinstirea *Maicii Preceste*.

Cred că cinstirea maicii Domnului este un lucru lesne de înțeles și ori care creștia trebuie să se smintească la vorbele pocăiților, cari zic că Maica Preceastă a fost o femeie de rând, »pentruce vă mai rugați la ea«.

Să luăm o pildă din viața de toate zilele. Ai fost dirigător la o curte boierească. Ai greșit ceva și boerul te dă afară din slujbă fără milă, cu femeie și cu copii cu tot. Tu stai acum afară pe drumuri și nu cutezi să mai dai față cu boerul. Nici nu mai stă de vorbă cu tine. Atunci îți vine în minte ceva. Știi că mama boerului e bună și milostivă. Știi și aceea, că fiul ei ascultă de ea și îi împlinește dorința. Te duci la aceasta mamă bună și o rogi, să-ți ceară iertare dela stăpânul tău. Maica se întrepune pentru tine: fiul o ascultă și te iartă.

Intocmai așa stăm și cu Maica Preceastă. De aceea se cântă în sf. biserică: »Că nu avem îndrăzneală pentru păcatele noastre. Tu pe celce l-ai născut din tine roagă-l, că mult poate rugăciunea maicii pentru împlânzirea stăpânului«.

Sfinții Apostoli au dat cea mai mare cinste Preacuratei și Evangelistul Luca i-a făcut și chipul. Despre acest chip se face pomenire în Paraolis, când se zice: »Mute să fie buzele celor fără de lege, cari nu se închină icoanei făcute de preasfântul Apostol Luca, care se cheamă Povățuitoare«.

Dacă vrei dară iertare dela fiu, cinstește pe maica lui. Cine nu cinstește pe

maică, nici pe fiu nu-l poate cinsti. Cine hulește pe maica lui Hristos, acela pe Hristos îl hulește. Ori cât de sfânt te-ai arăta lumii, înaintea lui Dumnezeu nu te poți înfățișa, până când nu dai cinstea ce i-se cuvine Maicii sale.

Dr. I. Florian canonic.

Cunoștințe folositoare.

Ciupercile.

Ciupercile sunt plante mici.

N'au rădăcină, nici tulpină. Frunzele și florile încă lipsesc. În locul acestora au o fâșie, numită *tal*. Ciupercile fac parte din neamul plantelor numite *talofite*. Talul unor ciuperci este format numai dintr'o părțică mică de tot, numită *celulă*. Alte ciuperci au talul format din mai multe celule.

Ciupercile sunt cunoscute din vremurile celea mai vechi. *Dioscorides*, un mare învățat al vechimii spune, că ciupercile sunt făcătoare de rele și pricinuesc durere și chiar și moarte, celor cari mănâncă fără grijă.

Feliul de creștere și firea tainică a ciupercilor a început să fie cunoscută numai prin veacul al 16-lea. Cel dintâiu învățat, din vremea aceasta, care a început să fie mai cu băgare de seamă la creșterea ciupercilor a fost C. *Clustus*. Alți învățați au destăinuit și felul de înmulțire a ciupercilor. Iar *De Bary*, un învățat care a trăit pe la stârșitul veacului trecut, ținând seamă de felul de viață a ciupercilor, le-a împărțit în ciuperci *parasite*, cari cresc pe alte plante, dela cari își sug și hrana, cum sunt tăciunele, rugina grâului, mana viței și altele, și în ciuperci *saprofite*, cari cresc pe gunoaie și pe materii putrede, cum sunt mușezala și toate ciupercile de câmp.

Ciupercile cresc în multe locuri: în pământul gunoios cresc ciupercile cărnoase; pe frunzele și în semința spicoaselor crește rugina grâului și tăciunele; mana viței și făinarea cresc pe vița de vie, altele cresc pe varză, pe sfeclă și pe alte plante.

Le place acolo unde găsec hrană îmbelșugată. Căldura și umezeala le face bine. Când sunt ploii multe, se găsec și ciuperci multe.

Zicala »răsar ca ciupercile după ploaie« este adevărată.

La umbră cresc repede. Iubesc și întunecimea. Căldura soarelui nu le place. Pe vremea săcetoasă și rece nu se desvoaltă. Stau ascunse prin locurile unde trăiesc. Așteaptă umezeală și căldură ca să se poată ivi. Odată ivite, cresc repede. În câteva zile, ori și numai în câteva ceasuri sunt deplin dezvoltate.

Ciupercile n'au clorofilă. Din cauza aceasta ele nu pot să se hrănească din aer, cum se hrănesc alte plante. Ele își ieau hrana ori din plantele pe cari cresc ori din gunoaie. Traiul celor ce cresc pe alte plante, este foarte ușor. Găsec hrana pregătită și ele numai o sug. Celea ce cresc pe gunoaie, pentruca să-și poată sugă hrana, storc din corpul lor o substanță euzimă — ce are putere de a dizolva părțile hrănitoare din gunoi și a le schimba într'atâta încât ciupercă se poate hrăni cu ele.

Oricare ciupercă deplin dezvoltată, se îngrijește cum să-și susție neamul. Pentru unele e de ajuns, dacă se rup în bucăți mai mici. Din fiecare bucățică se formează o nouă ciupercă. Astfel, un firisor rupt din mușezaiul pâinii și pus pe altă pâine, va crește și va forma un nou mușezaiu.

O ciupercă cărnoasă ruptă în mai multe bucăți și împrăștiată pe pământ gunoios, vor da naștere la alte ciuperci cărnoase. Este aceasta un chip de înmulțire, ce s'ar putea asemena cu înmulțirea prin butășire a viței de vie sau a salciei.

Când ciupercă nu poate să fie ruptă în bucăți, se îngrijește să se înmulțească în alt chip. Anume face *spori*. Praful negru și foarte mărunt din tăciunele de grâu sau de cucuruz este format din numărasi spori. Pe foițele de sub pălăria ciupercilor cărnoase încă se găsec spori.

Sporii sunt mici. Pe un vârf de ac se pot lua până la o sută de spori. Putem să-i vedem numai când sunt mai mulți laolaltă. Un singur spor se poate zări numai cu microscopul — un instrument ce mărește de câteva sute de ori.

Fiecare spor este învălit într'o peliță groasă — membrana. Într'un punct membrana rămâne ne'ngrășată. Acest punct se cheamă *por germinativ*. În dreptul lui membrana

Foia „UNIRII POPORULUI“.

Insemnări din Italia.

De A. Melin.

VIII.

Pe urmele Apostolilor. — Pelerinii Români în procesiune la bisericile patriarhale. — San Paolo fuori le mura. — San Giovanni in Laterano. — Santa Maria Maggiore.

Sâmbătă în 23 Mai, după masă, Pelerinii Români au vizitat 3 dintre celea cinci biserici patriarhale ale Romei, făcând rugăciuni pentru câștigarea indulgențelor Anului Sfânt.

Roma are 450 de biserici, cari de cari mai vechi și mai vestite. Dar, dintre toate, 7 sunt mai căutate de pelerini: San Pietro în Vaticano, San Giovanni în Laterano, Santa Maria Maggiore, San Paolo fuori le mura, San Lorenzo, Santa Croce în Gerasalemme și San Sebastiano. Celea dintâi 5 se zic patriarhale. Pelerinii Anului Sfânt, cari doresc să se împărtășească de harurile indulgențelor apostolice, trebuie să caute și să facă rugăciuni măcar în celea dintâi patru. La San Pietro am fost și mai aveam să mergem. Urmau acum San Paolo fuori le mura, San Giovanni în Laterano și Santa Maria Maggiore. Drumul dela o biserică la alta se face

cu tramvaiul, căci sunt în trei părți destul de îndepărtate ale Romei.

Bazilica „*San Paolo fuori le mura*“ este cea mai depărtată. Ea este înafară de zidurile cetății de demult, de aceea se și numește „fuori le mura“. Într'acolo duce vechea cale spre mare, numită Via Ostiense. Lângă poarta Sf. Paul stârnește uimire mormântul lui Caius Cestius, un munte mic, cioplit în formă de piramidă egipteană. Cestius a fost patrician roman și s'a îngropat aici în veacul întâi înainte de Hristos. Bun mormânt și-a făcut. Zadarnic trec pe-alături sute de automobile, de trăsuri și de tramvaie, zbârnâind și uruind în toate tonurile; patricianul Cestius poate dormi liniștit...! De pereții de stâncă ai piramidei lui se sparg orice sgomote pământeste. Câte întâmplări mari n'au trecut pe lângă dânsul, câte vuiete de război, câte schimbări! Și mormântul lui nenea Caius e tot așa, neclintit și neschimbat. El nu știe nimic nici de legea Marelui Galilean, care a biruit templele păgâne și a zidit în locul lor uriașele biserici creștine, cum e și cea spre care ne îndreptăm acum, a sf. Pavel.

La jumătatea drumului, în stânga, o mică biserică bătrână, arată locul, unde s'au întâlnit mai pe urmă cei doi mari apostoli ai Domnului, Petru și Pavel. Și-au strâns mâinile și s'au îmbrățișat, apoi au fost duși, unul spre crucea de chinuri din Circul lui Nero, celelalt spre palo-

șul de osândă al cetățenilor romani. Petru a fost răstignit cu capul la vale, iar Pavel a murit de sabie, amândoi în aceeași zi din anul 67..!

Trupul Sfântului Pavel a fost cules din țărâna drumului de către cuvioasa Lucina, femeie de mare neam, și îngropat în pământul său. Mai târziu, sfințele oase au fost îngropate în locul unde se găsește astăzi bazilica San Paolo, una dintre celea mai mari și mai frumoase biserici ale Romei. Biserica cea de demult își avusese începutul chiar din vremea lui Constantin cel Mare și era fără pereche în toată lumea. Însă la 1823, un foc grozav a mistuit întreg lăcașul sfânt, prefăcându-l într'un plângător morman de cenușă... S'au topit atâtea aurituri și au pierit neprețuite comori de frumuseță și de artă veche.

Papii cari au urmat după 1823, au refăcut-o. Astăzi ea strălucește, mai frumoasă chiar decum a fost înaintea focului! Nicăiri mozaicurile nu sunt așa de vii ca aici, nici atâtea feluri de marmură la un loc, cum sunt în această biserică. Cei patru stâlpi dela ieșire, sunt de alabastru din Egipt, dăruți de Sultanul Mehemet Ali. Un altar din stânga e făcut în întregime din marmura dăruită de Țarul Nicolae I al Rusiei. Va să zică, iată un lăcaș de închinare creștinească, la ridicarea căruia, pe lângă Papii Romei, și-au dat obolul lor și împăratul ortodox Nicolae și turcul Ali, închinătorul lui Mohamed!

plesnește fiind mai subțire și iasă conținutul sporului.

Sporii s'ar putea numi semința ciupercilor. Dar nu sunt semință adevărată. N'au un cotișor — embrion — din care să crească rădăcina, tulpina și frunzele, cum au alte plante.

Sporii fiind mici, sunt și ușori. Cea mai mică suflare de vânt îi poate împrăștia. Apa încă îi risipește. Tot asemenea și pasările, albinele și fluturii.

Dacă ajung în loc potrivit: în pământ gunoios sau pe plantele ce-i găzduiesc, grâu, porumb, vița de vie ori alte plante și au și căldura și umezeala trebuincioasă prin porul germinativ, conținutul sporului iasă afară. Crește în formă de firșor numit *hypha*, care se tot lungeste și se rămurește, formând miceliul ciupercilor, care nu este altceva decât însuși corpul ciupercilor.

Miceliul nu se vede. Este ascuns în pământ sau în plantele, ori materiile ce-l găzduiesc. Acolo se hrănește și crește. Am putea zice, că miceliul ține locul rădăcinii, tulpinei și frunzelor dela plantele cu flori.

Când miceliul și-a sfârșit creșterea, seivesc din el mai multe rămurele ce poartă în vârf o umflătură, — un fel de ace cu gămălie sau măciuci. Rămurelele sunt așezate în felurite chipuri. Așa la Drojdia de bere, Cornul secării și Fainarea sau Oidium, miceliul are un fel de cupe, căptușite pe dinăuntru cu o pieleță vârgată în lung. Printre vârgăturile acestea se găsesc rămurelele umflate la vârf.

Rugina grâului și Tăciunele au liniute pe marginile cărora sunt rămurelele umflate ca niște măciuci.

Ciupercile carnoase au rămurelele în pălărie și anume sau pe foitele sau crețele de deșuptul pălăriei ca la ciupercă de câmp ori ciuciulete sau în găurelele mărunte, ca împunșturile de ac, ce se găsesc tot sub pălărie, cum e la Măntărea, Iască și altele.

Când sporii sunt copti, umflăturile creapă. Sporii se risipesc și ajungând în loc potrivit cresc și dau naștere la alte ciuperci.

Unele ciuperci, ca Rugina grâului, au două feluri de spori: spori de vară — uredospori —, de iarnă teleutospori. Din uredospori se face înmulțirea de vară a Ruginei grâului, iar teleutosporii ierneză pe unde au căzut și

din ei se va înmulți Rugina grâului în primăvara anului viitor.

Dacă împrejurările s'au schimbat și nu mai sunt potrivite pentru ea să se producă spori, atunci unele ciuperci ca Mana viței, Mana cartofilor, Mucegaiul de pâine, caută alt mijloc de înmulțire și anume prin ouă.

Două rămurele ale miceliului se așează una spre alta. Pe acestea rămurele se formează mai multe umflături, cari tot crescând se întâlnesc. În locul unde se întâlnesc, pielea ce le acopere se desface și conținutul — protoplasma — din ele se amestecă, se contopește, formând o mică umflătură rotundă, care nu e altceva decât un ou.

Acest ou rabdă și răceală și căldură mare. Când împrejurările vor fi potrivite, din el se va face un nou Mucegai, sau o nouă Mana viței.

Ion Popu-Câmpeanu.

Aviz școlar.

Se atrage atențiunea elevilor și elevelor Liceului de băieți și fete din Blaj, cari doresc să se înscrie în cl. a V-a, că au să-și înainteze între 1—8 Sept. 1925 o petiție în acest senz direcțiunii școlare respective.

În afară de petiție elevii și elevele vor avea să se supună unui examen de admitere, care va consta din probe scrise și orale. *Proba scrisă* se va da la l. română și la matematici. La *oral* elevii vor fi interogați din l. română, istoria Românilor și geografia României; afară de aceasta ceice voesc să intre în secțiunile clasică sau modernă, vor fi interogați și din l. latină, iară ceice doresc să intre în secția reală, și din matematici; elevele liceului de fete, în loc de latină sau matematici, vor fi interogate din l. franceză.

Subiectele la probele scrise vor fi de puterea clasei a IV-a.

Direcțiunea.

Căștigul României. Banca Austro-Ungară, care bătea banii pe vremea ungursască a fost desființată cu desăvârșire. România a căpătat de aici acuma mai nou și pentru ultima oră frumoasa sumă de 65 de milioane de coroane aur.

Știrile Săptămânii.

Rugăminte către toți cetitorii gazetei! — Când trimiteți bani pentru gazetă, Vă rugăm să scrieți pe cotorul mandatului poștal (buletin) și numărul adresei, sub care primiți foaia. De pildă, așa: Abonament la nr. . . . (cutare). Iar cei cari n'au mai avut foaia noastră, scriu așa: *Abonent nou*. Prin aceasta munca noastră este foarte ușurată și nu mai pot fi încercături.

Câți au emigrat în America anul trecut. Ministerul de interne arată că într'un an, dela 1 Iulie 1924 până la 1 Iulie 1925, au mers în America dela noi din România 603 persoane. În aceeași vreme din Germania au emigrat 51 mii 227 oameni, din Anglia 34 mii 7, din Ungaria 473.

Grouznicul foc al unei sonde din Moreni. Vineri în 24 Iulie noaptea, sonda (fântâna) Nr. 1. a societății Româno-Americane din Pleașa-Moreni de lângă Ploiești a luat foc așa, că lucrătorii săpau la o adâncime de 1135 metri. Sapa a isbit puternic într'un strat de piatră, din care au ieșit scântei, iară acestea au aprins păcura și gazele de petrol.

Flaacăra e de o înălțime de peste 40 de metri, iară fumul se ridică la 300 de metri. Căldura e așa de mare, încât nimenea nu se poate apropia de foc dela o depărtare de 100 de metri.

Ministerul de război a trimis la fața locului 2 tunuri, cari au pușcat în sondă să astupe izvorul petrolului. Dară nu s'a ajuns la nici o izbândă. Sonda arde și acuma într'una și, după părerea învățaților, se va stinge dela sine. Pagubele sunt de cel puțin 10 milioane lei.

Gr. Dâmboviceanu prins. Am arătat și noi într'un număr trecut al gazetei noastre, cum a furat un funcționar cu numele Gr. Dâmboviceanu dela ministerul de finanțe mai multe hârtii de valoare cu preț de milioane, cum a fost prins și dus la judecătoria, de unde însă a scăpat într'o clipită de zăpăceală a soldatului care-l păzea.

Ministerul de finanțe a fagăduit 50 de mii de lei celui ce-l va prinde. Zilele trecute Dâmboviceanu a fost prins în comuna Drăghici, județul Muscel, în casa unui cantor, unde stătea ascuns, și a fost adus, legat în lanțuri, la București.

Icoanele din biserică înfățișează mai ales întâmplări din viața sfântului Ap. Pavel și icoanele tuturor Papilor, dela Petru până la Piu al 11-lea, cu totul 266. Biserica sf. Pavel este mai ales vestită pentru celea 5 năi ale sale, foarte ungi și răsunătoare, despărțite prin stâlpi uriași de granit. Ferestrele sunt zugrăvite și ele, strecurând o lumină gălbuie, caldă, peste șireagul desfășurat de colonne și boltituri.

Lumea e multă și aici, ca și la San Pietro. Popoare de toate limbile și națiile, fac rugăciuni cu procesiune. Se înșiră și Pelerinii Români în urma crucii, cu trei arhierii în frunte, cu preoți mulți, și domni și doamne, tineri și bătrâni, toți cu inimile pline de pietate adâncă și cu ochii umezi de simțiri îngerești. D-l Ștefan C. Pop, fost prim-ministru al României, merge alături de canonici dela Blaj, dela Orade și dela Șherla. Doamna Pop îi urmează cu fiică cu tot, în cea mai cucernică evlavie. Apoi profesoare dela București și Lugoj, advocați și medici din toate colțurile țării. Sunt și ortodoxi, dela Sibiu, din Bihor și din Bucovina. O frație de credință, cum nu se poate mai frumoasă și mai strălucitoare. Ce ușor poate să-i unească pe oameni, credința adâncă și neprihănită de măruntele leosebiri omenești . . .

Cântă prepozitul dela Blaj, cu protopopii dela Arad și din Vărădia Bănatului. Sunt așa de dulci, așa de pătrunzătoare aici, troparele

românești. ! Cântă toți Pelerinii, cu mâinile împreunate spre închinare. Stau străinii uimiți și privesc cu plăcere multă pe strănepoții lui Traian, cum ingenunche în fața altarului, sub care odihnește Apostolul Neamurilor, Pavel din Tars! Răsună boltiturile de irmoasele Românilor. Statuia de marmură a Apostolului e vie par'că, strânge cu putere sabia de luptă duhovnicească, vrând să zică:

— Nu mă rușinez de evanghelie!

— Nu ne rușinăm nici noi, sfinte Pavele.

Ci, iată, facem neînfricată mărturie de credința noastră străbună! O facem în numele nostru și al Poporului, care păzește cu aceeași tărie credința Romană în munții și văile Daciei bătrâne!

Se cântă Cinstitul Paraclis al Maicii Preacurate și Români nu uită să se roage pentru scumpul lor Rege, pentru Neam și pentru Țară! Ce clipe sfinte și mărețe. . . !

A doua biserică cercetată în felul acesta, a fost *San Giovanni in Laterano*. Aici se vede locul, unde s'a botezat împăratul Constantin cel Mare, liberatorul creștinătății. Alături, marea bazilică, care prin vechimea ei este „mama tuturor bisericilor din cetate și din lume! Frumsețor bisericilor din cetate și din lume! Pilaștrii bisericii San Giovanni este uimătoare. Pilaștrii de marmură albă ca neaua și monumentele ei n'au pereche. Aici s'au ținut 12 mari săboare ale creștinătății din toată lumea. Statuile Apo-

stolilor de pe fruntar, se văd din mari depărtări, peste palatele și clădirile Romei.

În apropiere este biserică *Santa Croce în Gerusalemme*, unde Sfânta Elena, împărăteasa, a lăsat să se așeze o bucată din lemnul crucii, pe care a fost răstignit Mântuitorul. Tot aici unul dintre cuiele cari au străbătut preasfintele mâni și picioare ale Mielului dumnezeesc.

În fața bisericii sfântului Ioan, este *Scala Santa*, scara de piatră din palatul lui Pilat, adusă tot de sf. Elena din Ierusalim și așezată aici, ca o vie mărturie a suferințelor Omului-Dumnezeu. Treptele ei au fost stropite cu sângele dumnezeesc, după ce Isus a fost biciuit de Jidovi și înfățișat înaintea locțiitorului roman. Pilat a privit cu durere multă rănile blândului Galilean și a zis:

— Nevinovat sunt de sângele acestui drept. Voi veți vedea!

Creștinii de astăzi urcă sfânta scară numai în coate și'n genunchi, spălând cu lacrimile durerii picurii de sânge ai Mântuitorului. Am văzut înalți slujbași ai lumii acesteia, târându-se cu evlavie sguuitoare, pe celea 28 de trepte ale scării de chinuri dumnezești! O, cât de mici suntem noi față cu acestea urme ale Răscumpărării. . .

Ne putem închipui ce putere au rugăciunile și lacrimile de pocăință în locuri cu asemenea urme sfinte! Procesiunea Pelerinilor Români a

Furtună mare la Cluj. Vineri în 31 Iulie s'a deslănțuit asupra orașului Cluj o furtună groaznică, însoțită de trăsnete. Un trăsnet a intrat în casa lui Ioan Oros dar n'a făcut nici o pagubă. Altul a lovit casa din aceeași stradă a lui Marton. Nici aici nu s'a întâmplat nimic. Lângă oraș, la vama Turdei a trăsnet într-o claie de grâu, sub care stăteau ascunși 9 lucrători. Femeia Ioana Muncaș a fost omorâtă, iar Mihai Teodor și soția sa au fost atinși de trăsnet și duși la clinică. Tot în aceeași zi a fost trăznită și o vacă.

Goana după Tomescu și Munteanu nu mai are nici o izbândă. Sute de jandarmi și de soldați urmăresc și inconjoară pădurile pe unde presupun că sunt, cu toate acestea încă nu le-au putut da de urmă. N'a ajutat nimic nici premiul de 100 mii lei, așa că s'ar părea că acești hoți iscusiți sunt năzdrăvani, nu alta.

De fapt însă ei n'au altă putere decât iscusința, cunoașterea locurilor pe unde umblă și tănuirea celor ce îi cunosc și le dau de mâncare. După ce au fost întemnițați aproape toate gazdele pe la cari umblau, de acum ei vor face un nou atac, care apoi le va pune capăt pribegiei și le va da odihna pe care o vrednicesc.

Unul căruia nu-i trebuie libertate. În temnița orașului Gent din Belgia se află închis, deja de 50 de ani, un bătrân de 70 de ani. Înainte cu 50 de ani el omorise un om și a fost judecat la moarte. Dară pedeapsa aceasta i-au schimbat-o în temniță pe viață.

Zilele trecute a cercetat această temniță ministrul de justiție al țării. Cu acel prilej i-au arătat și pe acest nefericit. Ministrul îndată ce l-a văzut i-a făgăduit libertatea. „Ce să fac eu, om bătrân de 70 de ani, în lumea mare? Am o singură rugare: lăsați-mă aici dle ministru, că aici e liniște și pace“. Conducătorul temniței l-a imbiat să facă o plimbare prin oraș și să vadă schimbările ce s'au făcut în cei 50 de ani. El însă n'a voit.

A murit cratul piticilor. În orașul Manila de pe insulele Philippine a murit nu de mult vestitul pitic Dicki—Dicki, în vârstă de 49 ani. El era de 74 centimetri de înalt și de 13 kilograme de greu. El avea o fabrică, pe care o conducea însuși. Averea și-a lăsat-o

nevetei sale, care e abia de 60 centimetri și n'are decât 11 kilograme greutate. Se numea regele piticilor, fiindcă n'ei unul dintre piticii cunoscuți n'a fost atât de bine cunoscut în lume ca el.

Licitarea lucrurilor țarului în Rusia. Lucrurile țarului Rusiei, hainele, albiturile, odăjdiile bisericesti pe cari le purtau preoții în fața țarului, hainele celor peste 2000 de servitori și altele multe se licitează acuma în Rusia. Licitarea o conduce doamna lui Troțki. Un american a cumpărat lingurile, furcuțele și cuțitele de masă ale țarului, altul a cumpărat o sumedenie de fețe de masă și de salvete. Doamna Troțki a declarat, că toate acestea trebuie să se vândă, fiindcă n'are nici un înțeles să le mai țină omul. Sunt rămășițe din vremurile de prostie ale poporului rus.

Invitare. Eforia bisericeii gr.-cat. din Ludoșul de Mureș cu toată onoarea Vă invită la petrecerea de vară, ce va aranja Duminecă la 16 August 1925, în salele hotelului Central din loc. Prețul de intrare de persoană 30 Lei. Inceputul la 9 oare seara. Veniul curat este destinat clădirii noilor case parohiali-protopopești. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită. În aceeași zi la ora 5 p. m. va avea loc adunarea generală a desp. Ludoș a „Astrei“ în Școala primară de stat din loc. — **Comitetul aranjator.**

Poșta gazetei.

Pop Ioan lui Toader, Oroslăia. — Am primit 60 lei. Gazeta merge iarăș din 4 August. V'am trimis și numerele din Iulie.

Iacob Majorean, Năsăud. — Primit 94 lei. Abonamentul Dvoastră e plătit până în 1 Aug. 1925.

Vasile Mociran, Lăpușel. — Primit 50 lei. Dumneavoastră ați mai plătit 60 lei în Februarie, deci plătit total lei 110. Ne mai trimiteți 10 lei, ca să fie plătit anul întreg.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

A V I Z !

O femeie văduvă în vârstă de peste 40 de ani, caută loc, ca econoamă, la un preot. Se pricepe la toate. Poate conduce și economia. Adresa la Administrație. (60) 3-3

fost sguuitoare. Plângeau bărbații și plângeau femeile... O doamnă dela București spunea:

— Nimic să nu fi văzut la Roma, decât procesiunea la bisericile patriarhale, și ar fi răsplătite toate ostenețile unei călătorii îndelungate, ca a noastră! Așa spunea și soția unui profesor universitar dela Cluj. Și, dacă i-ai fi întrebat, așa ar fi spus toți pelerinii!

Santa Maria Maggiore este în mijlocul Romei, aproape de Via Nazionale, strada cea mai umblată a marelui oraș. Ea a fost zidită în urma unei vedenii sfinte. Papa Liberius, care a trăit pe la anul 352 după Hristos și patricianul Ioan, unul dintre bogații cetății, au avut amândoi, o arătare, în aceeaș noapte, la acelaș ceas. Li-s'a arătat Preasfânta Fecioară și le-a zis:

— Să-mi zidiți un lăcaș de închinare, pe locul unde veți găsi a doua zi zăpadă!

Zăpada este lucru foarte rar la Roma. Și cei doi bărbați cucernici au avut, în clipele dintâi o grea îndoială. Mai ales, că vedenia li-s'a arătat în plină vară, în noaptea spre 5 zile ale lui August. Însă n'au cotezat a se împotrivi semnului ceresc. Și căutând a doua zi dealurile Romei, au găsit într'adevăr zăpada-minune pe creștetul muntelui Eschilin...!

Biserica s'a și înălțat în curând pe locul acela, zicându-i-se: *Basilica Santa Maria ad*

Nives, (Sf. Maria la locul zăpezii). Ea este astăzi una dintre celea mai împodobite și mai frumoase biserci ale Romei, căutată cu osârdie de sute și mii de închinători din toată lumea. Într'ansa se păstrează moaștele sfântului Apostol Matei și, deasupra altarului din piatră de achat, icoana Preacuratei, zugrăvită de Luca Eyanghelistul!

Cuprinsul acestei biserici este covârșitor de mulțimea icoanelor și a marmurelor vestite. Aici au lucrat maeștri ca Ribera, Bernini și Guido Reni. Are și această biserică o poartă sfântă ca San Pietro, pe care Pelerinii noștri intră cu aceeaș ingerească evlavie!

E seară târzie, când se întorc Pelerinii Români de pe cărările sguuitoarei procesiuni sfinte. Ochii le strălucesc de simțiri nebănuite. La cină sunt tăcuți și gânditori. Sunt copleșiți de impresiile, pe cari nu le-au mai avut niciodată în viață, până azi. Și, urcându-se în tăcere cuvioasă spre așternuturile lor, am văzut pe foarte mulți, cum au intrat mai întâi în capela casei și s'au rugat vreme îndelungată, cu frunțile sprijinite în palme...

Citiți și răspândiți: „UNIREA POPORULUI“

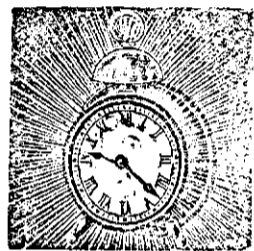
Tipografia Seminarului teologic greco-catolic Blaj.

Veți cheltui mai puțin

pentru cafeaua Dv., dacă o veți prepara cu Enrilo în loc de cafea boabe. Cafeaua boabe se înlocuiește minunat cu Enrilo. El e mai tare, mai aromatic, și afară de aceasta mai ieftin. Pentru calitatea acestei specialități garantează renumele mondial al producătorilor: al firmei HEINRICH FRANCK SÖHNE.

M. FRIEDMANN

ceasornicar și juvaer în Blaj,
Strada Timotei Cipariu.

Se găsesc tot felul de orloage atât de busunar cât și de perete. Face și reparațiuni de orice fel. Prețuri reduse.

Cumpăr aurituri și argintării.

24 20-19

Practicant de farmacie.

În farmacia REMUS ROMONTIAN din Aiud se primește un practicant, din familie bună, cu maturitate (bacalaureat), care vorbește limba română, maghiară și ceva germană.

Oferte favorabile se află la sus
o o numitul farmacist. o o

(63) 2-3

Pânzeturi pentru costume naționale, sârmă, arniciuri și lână, mare asortiment la magazinul

Ștefan Nyerges, Blaj.

Tot aici se află în depozit stoffe de lână pentru uniforme la fete și băieți, pecum și pentru alte haine.

Delenuri, crepoane, eporgiuri,
□ zefiruri și altele. □

Articole cosmetice, apă de Colonia, săpunuri fine de față, parfumuri și altele.

La secția cu coloniale:

Bomboane, ciocolată, cadouri de sărbători!

□ Fructe sudice. □

PREȚURI CONVENABILE, SERVICIU PROMPT.

(3) 45-52